

Euroopa Kodanike Foorum 2009

**Eestlaste ettepanekud Euroopa
majandusliku ja sotsiaalse
tuleviku kujundamiseks**

**Euroopa Kodanike Foorum
Eestis 14.-15. märts 2009**

**European Citizens'
Consultations**

The economic and social future of Europe

Euroopa Kodanike Foorum 2009

Euroopa Kodanike Foorum 2009 (EKF 2009) toob 2009. aasta Euroopa Parlamendi valimiste eel kokku Euroopa 27 liikmesriigi kodanikud, et leida üheskoos vastus küsimusele:

“Mida saab EL teha meie majandusliku ja sotsiaalse tuleviku kujundamiseks üleilmastunud maailmas?”

Veebidebatt

2009. aasta Euroopa Kodanike Foorumi esimeseks etapiks oli üle-euroopaline veebidebatt. Alates möödunud aasta 3. detsembrist olid kõik inimesed oodatud spetsiaalselt avatud riiklikele kodulehtedele avaldama oma mõtteid ja ettepanekuid Euroopa majandusliku ja sotsiaalse tuleviku osas. Need ettepanekud võeti liikmesriikides toimunud kodanike foorumite arutelude lähtealuseks.

Kodanike foorumid 27 EL liikmesriigis

Kokku osales 27 EL liikmesriigis läbi viidud kodanike foorumitel ligikaudu 1500 inimest, kes olid valitud avaliku arvamuse uurimisasutuste poolt juhuvaliku alusel ning mille tulemusena oli üritusel esindatud läbilõige asjaomase riigi demograafilisest profiilist. EKF 2009 keskmes olid identse ülesehitusega foorumid, mis leidsid aset 2009. aasta märtsi kolme nädalavahetuse jooksul. See ettevõtmine võimaldas kodanikel töötada välja ettepanekud Euroopa majandusliku ja sotsiaalse tuleviku osas ning arutleda nendel teemadel otsusetegijatega nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil. Euroopa Kodanike Foorumite puhul ei rakendatud igal pool sama mudelit, vaid seda kohandati vastavalt kohalikele oludele, nt osalejate arv varieerub minimaalsest 30 inimesest kuni 150 osalejani. Teisel päeval oli osalejatel ainulaadne võimalus kaitsta oma seisukohti väitluses Eesti saadikutega Euroopa Parlamendis.

Euroopa Kodanike Tippkohtumine

10. - 11. mail 2009. a toimub Brüsselis Euroopa Kodanike Tippkohtumine, mis toob kokku 150 osalejat 27 riiklikult kodanike foorumilt. Selle ürituse raames vormistatakse Euroopa kodanike lõplikud ettepanekud ning toimub debatt Euroopa Liidu poliitikakujundajatega.

Edasised tegevused

Kodanike ettepanekud võetakse arutlusele Euroopa Parlamendi uue koosseisu ning arvamusiidrite poolt 2009. aasta sügisel toimuvatel piirkondlikel konverentsidel.

Koostööpartnerid

Euroopa Kodanike Foorumit korraldab Kuningas Baudouin'i Fondi (Belgia) eestvedamisel rühm sõltumatuid mittetulundusühinguid, sh fondid, MTÜd, ülikoolid ja mõttekojad üle kogu Euroopa. EKF 2009 kaasrahastajad on Euroopa Komisjoni programm “*Debate Europe*”, Kuningas Baudouin'i Fond, Compagnia di San Paolo, Robert Bosch Stiftung, ING ning Eestis Avatud Eesti Fond.

Euroopa Kodanike Foorum Eestis

Eestis toimunud Euroopa Kodanike Foorum raames kogunes 14. märtsil Tallinnasse 25 inimest, et osaleda Euroopa majanduslikku ja sotsiaalset tulevikku käsitlevate ettepanekute väljatöötamises. Üritusest osa võtnud inimesed valiti juhuvaliku alusel. Valikukriteeriumid tagasid, et esindatud oleksid erinevad vanusegrupid, haridustasemed, sooline ja geograafiline jaotus ning muud liikmesriigi kontekstist tulenevad olulised näitajad. Selle tulemusena esindavad Eesti Kodanike Foorumil osalejad läbilõiget riigi demograafilisest profiilist.

Eesti Kodanike Foorumit korraldas Avatud Eesti Fond (AEF), mis töötab ja jagab toetusi eesmärgiga arendada avatud ühiskonda Eestis ja mujal.

Nüüdseks üle 15 aasta tegutsenud Avatud Eesti Fond on Eesti elu märkimisväärselt mõjutanud, näiteks on AEFi toel sündinud filosoofilise kirjanduse sari "Avatud Eesti Raamat", kooliuuendusliikumine "Omanäoline kool", lasteaegade programm "Hea algus", avalikud internetipunktid kõikjal Eestis, Sorosi Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus, telesaade "Subboteja" jne. Aastate jooksul on AEF jaganud toetusi ja algatanud projekte enam kui 400 miljoni krooni ulatuses.

Heategevuslik sihtasutus Avatud Eesti Fond (AEF) asutati 1990. aastal Ungari päritolu Ameerika filantroobi George Soros'i toetusel eesmärgiga toetada avatud ühiskonna kujunemist Eestis. AEF kuulub avatud ühiskonna toetusfondide võrgustikku (Open Society Institute), mille kohta saab lähemalt lugeda aadressil www.soros.org.

Eesti Kodanike Foorum toimus 14.-15. märtsil 2009. Aastal Tallinnas, Tallink Spa & Conference Hotellis. Ürituse avamisel kõnelesid Eesti Kunstiakadeemia professor David Vseviov ning Avatud Eesti Fondi juhataja Mall Hellam. Ürituse teisel päeval toimus kodanike debatt eesti saadikutega Euroopa Parlamendis, keda esindasid Tunne Kelam, Siiri Oviir ja Katrin Saks.

Käesolev ülevaade on lühikokkuvõtte Eestis toimunud Euroopa Kodanike Foorumi tulemustest, mida jagati osalejatele ürituse lõppedes. Põhjalikum ülevaade valmib 2009. aasta mais. Lisainfo saamiseks võtke palun ühendust ürituse korraldajatega või külastage kodulehte aadressil www.euroopa-kodanike-foorum.eu.

Eesti Kodanike Foorum: olulisemad probleemid

Nr	TEEMAD	tulemus
1	ÜHISED LAHENDUSED TERVISHOIOUS JA SOTSIAALSETES TAGATISTES <ul style="list-style-type: none"> • ühtne tervishoiousüsteem • EL tugevam kontroll liikmesriikide elanike sotsiaalse kindlustatuse ja toimetuleku üle • pensionide miinimumstandard • toetada ja luua üle-euroopalisi kodanikuühendusi, mis aitavad puudustkannatavaid inimesi/vähemusi • tugivõrgustik aitamaks perevägivaldaga ohvritel ümber asuda • tuleks luua programmid, mille kaudu informeeritakse inimesi terviseriskidest	24
2	TÖÖHÕIVEMEETMED KÕIKJAL LÄBIMÕELDUMAKS, PAINDLIKUMAKS JA KIIREMINI REAGEERIVAKS	18
3	SELGEMAD NÕUDED JA INFORUUM ELI HARIDUSSÜSTEEMIS <ul style="list-style-type: none"> • EL-i tasemel ühtne süsteem hariduse osas, luua selged nõuded ja inforuum • ühised tulemustepõhised standardid kogu haridussüsteemile • ühtlustada ülikoolidesse sisseastumise nõuded EL piires • üle-euroopalised standardid kutseharidusele • koostada Euroopa ajaloo käsiraamat ja muuta see õppekava osaks terves EL-s	18
4	INSENER-TEHNILISTE ERIALADE EDENDAMINE STIPENDIUMIDE ABIL	16
5	ROHKEM KOHALIKKE, ALTERNATIIVSEID JA TAASTUVAID ENERGIAALLIKAD <ul style="list-style-type: none"> • leida kohalikke alternatiive energia tootmiseks ja vähendada sõltuvust taastumatutest loodusvaradest • teadus- ja uurimustööde ning toetuste abil soodustada kohalike alternatiivsete energiaallikate ja välja töötamist	16
6	KEHTESTADA ELI KONTROLLMEHHAANISMID LIIKMESRIIKIDE PANKADE ÜLE	16
7	LUUA VÕIMALUSED, ET PATSIENDID OLEKSID TEADLIKUMAD JA NENDE HUVID KAITSTUD <ul style="list-style-type: none"> • läbi erinevate abinõude tuleb vähendada äri osakaalu meditsiinis, kehtestada teatud kontroll. Patsient peab olema meditsiinis nr 1. • luua kõik võimalused patsiendile, et nad oleksid kursis oma õiguste ja kohustustega raviprotsessis. Toetada patsientide esindusühinguid, luua üle-Euroopaline meditsiini/raviprotsessi- ja võimaluste parimate praktikate andmebaas.	16
8	TÕHUSTADA TARBIJAKAITSET	15

Eesti Kodanike Foorum: olulisemad probleemid

Nr	TEEMAD	tulemus
9	DOTEEERIDA JA PROPAGEERIDA MAHE- JA TERVISLIKKE TOOTEID <ul style="list-style-type: none"> • mahetoodete doteerimine • tervisliku toidu propageerimine ja tootmise soodustamine	15
10	TÖÖJÕU JA TEENUSTE LIIKUMINE VABAKS, VÕRDSETEL ALUSTEL TASUSTAMINE <ul style="list-style-type: none"> • tagada tööjõu vaba liikumine ja võrdsetel alustel palga maksmine EL liikmesriikides • kaotada piirangud teenuste vabale liikumisele • ümberõppe tõhustamiseks koostöö üle-euroopalistes tööturu-uuringutes • kaaluda tööaja lühendamist tööpuuduse leevendamise eesmärgil	15

Lisaks pakutud ideed, mis olid osalejatele olulised, kuid millega põhjalikumalt edasi ei töötatud.

Aktiivsem keskkonnakaitse EL-s.

Ametnike ja bürokraatide armee liiga ülepaisutatud. Vähendada 10-15%.

Ümberõppe ühtlustamine

Eesti turismi propageerida Euroopas rohkem

Eramajade omanikele (pensionäridele) majade korrashoiuks toetust.

Euroopa kauba promo (ökomärgistus!)

Euroopa kaup on parim!

Immigratsiooni üle suurem kontroll

Kontrollida ja jälgida poliitikute lubadusi.

Kunstliku viljastamise vanusepiir 40st kõrgemaks

Lua üle-euroopaline infoportaal, kus on kajastatud ainult positiivsed uudised – positiivsus loob positiivsust.

Noorte perede toetus koduloomisel (majanduslik ja ka psühholoogiline) - terve pere toetus.

Rohkem EL toetusi põllumajandusele.

Rohkem EL toetusi sporti (sport = terve inimene = terve mõistus = arenguvõimeline (terve) riik).

Rohkem EL toetusi väikefirmadele.

Eesti Kodanike Foorum: ettepanekud

Nr	ETTEPANEKUD	HÄÄLETUS
1	ÜHISED LAHENDUSED TERVISHOIU JA SOTSIAALSETES TAGATISTES <ul style="list-style-type: none"> EL peab haiguste ennetamiseks ja terviseriskide vähendamiseks ning tööhõive tõstmiseks kohustama liikmesriike terviseedendamiseks enam tegelema. Kontrollima, et kõik elanikud oleksid terviseedenduse programmidesse kaasatud. EL peab kodanike turvatunde ja elukvaliteedi tagamiseks kehtestama liikmesriikidele ühtsed standardid sotsiaalsete tagatiste ning inimeste teavitamise osas teenuste ja toetuste kohta. EL peab kontrollima standardite järgimist regulaarse aruandluse korras. EL saab pakkuda välja alternatiivseid programme, jagada häid näiteid ja kogemusi.	100%
2	TÖÖHÕIVEMEETMED KÕIKJAL LÄBIMÕELDUMAKS, PAINDLIKUMAKS JA KIIREMINI REAGEERIVAKS <ul style="list-style-type: none"> luua üle-euroopaline institutsioon, mis tegeleb tööjõu-uuringutega, jagab informatsiooni erinevate riikide tööturu hetkeseisu ja kogemuste kohta, vahendab erinevate riikide tööturuametiteid, leiab totaalselt uusi lahendusi tööhõives (nt. kodanikuühiskond), toetab kutsenõustamist, organiseerib või jagab informatsiooni vajaliku ümberõppe kohta. laiendada EAS vms. organisatsiooni õigusi soodustamiseks ettevõtluse alustamist mitmekesisemates valdkondades. Eesti riik peaks muutma FIE-de maksutingimused paindlikumaks vältimaks maksupettusi ja motiveerida inimesi seeläbi ettevõtlusega tegelema. Stardikapital FIE-dele.	100%
3	LUUA VÕIMALUSED, ET PATSIENDID OLEKSID TEADLIKUMAD JA NENDE HUVID KAITSTUD <ul style="list-style-type: none"> Euroopa komisjon peaks looma ühtse andmebaasi, kust patsient saaks informatsiooni oma ravivõimaluste kohta teistes liikmesriikides. Kui patsient on kasutanud õigust ravida oma haigust teises liikmesriigis, siis peab Euroopa komisjon looma võimaluse oma koduriigis pöörduda ametiasutuse poole, mis aitab realiseerida õigusriivet teistes liikmesriikides.	100%
4	SELGEMAD NÕUDED JA INFORUUM ELI HARIDUSSÜSTEEMIS <ul style="list-style-type: none"> Euroopa Liit loob kutsestandardid, et toetada tööjõuvaba liikumist EL piires. Ühtlustada kõrgkooli sisseastumistingimusi võimaldamaks lihtsamat õpilaste ja üliõpilaste riikide vahelist liikumist.	100%
5	ROHKEM KOHALIKKE, ALTERNATIIVSEID JA TAASTUVAID ENERGIAALLIKAIK <ul style="list-style-type: none"> selleks et suurendada EL konkurentsivõimet, vähendada energeetika sõltuvust ebakindlatest tarnijatest ja muuta energiatootmine ökoloogilisemaks peab EL toetama teadusuuringuid uute energiatehnoloogiate kasutamiseks ja väljatöötamiseks. Kohustama liikmesriike, et nad soodus-taksid alternatiivenergiate kasutuselevõttu näiteks maksusoodustuste, seaduste täpsustamise läbi. EL saab ärgitada ja toetada info ja heade kogemuste jagamist alternatiivenergiate kasutamise ja	100%

kasutuselevõtu kohta.		
Nr	ETTEPANEKUD	HÄÄLETUS
6	TÖÖJÕU JA TEENUSTE LIIKUMINE VABAKS, VÕRDSETEL ALUSTEL TASUSTAMINE <ul style="list-style-type: none"> EL peab tööjõu ja teenuste vaba liikumise praktikas toimimiseks kehtestama ühtsed kutsesstandardid, parandama töövõimaluste kohta info liikumist ning kontrollima ja järgima teenuste ja tööjõu vaba liikumise põhimõtte rakendamist	95,45 %
7	KEHTESTADA ELI KONTROLLMEHCHANISMID LIIKMESRIIKIDE PANKADE ÜLE <ul style="list-style-type: none"> luua uus sõltumatu kontrollorgan, mis kontrolliks EL-is tegutsevate kommertsbankade rahavoogusid ja kindlustaks rahavoogude stabiilsuse. EL peab kehtestama ka ühtsed tingimused kommertsbankade rahavoogudele, mis tagaks inimeste säästude osas kindlustunde ja bankade reaalse võimekuse.	95 %
8	INSENER-TEHNILISTE ERIALADE EDENDAMINE STIPENDIUMIDE ABIL <ul style="list-style-type: none"> EL poolt kutsenõustamise finantseerimine põhikooli lõppedes ja insener-tehnilise huvihariduse toetamine, muutmaks insener-tehnilised erialad atraktiivsemaks. Laiapõhjalise hariduse võimalus läbi vahetusprogrammide ka väljaspool EL (õpilased ja õpetajad), eesmärgiks innovaatiliste lahenduste leidmine. Riigi ülesandeks jääb reaalinete huvitavaks muutmine alates põhikoolist. Reaalinete õpetajate motiveerimine läbi EL koolituste ja juurdeõppe. EL poolt makstavad projektipõhised toetused nii õpilastele kui õpetajatele motiveerimiseks ja õppekeskkonna parandamiseks.	90,48 %
9	TÕHUSTADA TARBIAKAITSET <ul style="list-style-type: none"> E-kaubanduse tarbijakaitse tõhustamine EL poolt, eesmärgiks turvalisemaks ja ausamaks muutmine. Seadusandluse paikapanemine, mille kohaselt toote ostmisel internetist ei tohiks küsida ettemaksu. Parandada filmide, muusika jm. legaalset kättesaadavust internetis tagamaks piraatluse vähenemine. (DIGI-TV)	88,24 %
10	DOTEERIDA JA PROPAGEERIDA MAHE- JA TERVISLIKKE TOOTEID <ul style="list-style-type: none"> EL peab eraldama raha mahetoodete tutvustamise- ja mainekampaaniateks. EL peab reformima põllumajandustoetuste maksmise süsteemi selliselt, et suunataks suuremaid toetussummasid mahetootjate ja -töötajate toetamiseks. Suuremad toetused vähendavad mahetoodete hinda lõpptarbijale, mis muudab tooted tarbija jaoks atraktiivsemaks.	83,33 %

Kuidas nende tulemusteni jõuti?

Veebidebatt

Alates 2008. aasta 3. detsembrist kuni 2009. aasta märtsini leidis aset üle-euroopaline veebidebatt, millest olid oodatud osa võtma inimesed üle kogu Euroopa, et arutada ja teha ettepanekuid selle osas, mida Euroopa Liit võiks teha meie majandusliku ja sotsiaalse tuleviku kujundamiseks. Veebidebatid toimusid igas riigis emakeeles, mis võimaldas kõigil inimestel oma sõna sekka öelda ning esitada oma ettepanekud. Iga riigi emakeelse kodulehe kümme populaarsemat ettepanekut olid lähtealuseks riiklikule Euroopa Kodanike Foorumile. Ühtlasi lisati sellesse patta samal ajal veel kaheksas EL liikmesriigis toimuvate foorumite veebidebattide populaarsemad ettepanekud.

Eesti Kodanike Foorumi otsustusprotsess

Riiklike kodanike foorumite tulemused on kombinatsioon oskuslikult juhitud kodanike ümarlauavestlustest ja tulemuste vahetamisest teistes Euroopa riikides samaaegselt toimunud kodanike foorumite vahel. Ekspertide kaasosalusel toimunud arutelud aitasid kindlustada kodanike poolt välja töötatud ettepanekute rakendatavuse ja asjakohasuse. Kodanike rühma- või ümarlauavestlusi juhtisid moderaatorid, kelle ülesandeks oli arutelu suunamine ning kõikide osalejate seisukohtade esindatuse tagamine sisestades ettepanekud vastavasse andmebaasi. Enne ürituse toimumist saadeti osalejatele taustainfot EKF projekti ning EL pädevuse ja tegevuste kohta. Eelteadmiste olemasolu ei seatud osalemise tingimuseks.

	TEGEVUS
Esimese päeva hommik	Eesti Kodanike Foorumi avamine ja sissejuhatus David Vseviov, Eesti Kunstiakadeemia professor Mall Hellam, Avatud Eesti Fondi juhataja
	Eesti Kodanike Foorumi osalejad kaardistavad olulisemad probleemid
Esimese päeva pärastlõuna	Kontakt ja mõttevahetus samal ajal teistes Euroopa riikides toimuvate kodanike foorumitega
	Esmaste ettepanekud Osalejad pakuvad välja oma ettepanekud selles osas, mida peaks tegema
	Ekspertide tagasiside Ekspertid liituvad aruteluga ning annavad tagasisidet osalejate esmaste ettepanekute kohta
	Ekspertidelt saadud tagasiside analüüs Osalejad analüüsivad ekspertidelt saadud tagasisidet ning teevad vajadusel parandusi
	Osalejad valivad välja 10 lõplikku ettepanekut (hääletus)

TEGEVUS	
Teise päeva pärastlõunani	Tulemuste esitlemine ja jagamine
	Tagasiside välja pakutud tegevuse elluviimise kohta Eksperdid selgitavad osalejatele kes selle tegevuse eest vastutab ning mida EL selles osas juba teeb
	Töö gruppides: Konkreetsete ettepanekute väljatöötamine Osalejad jätkavad tööd gruppides ja arendavad oma esialgsed ideed konkreetseteks ettepanekuteks
	Ettepanekute analüüs teistelt töörühmadelt saadud tagasiside põhjal
	Usaldushääletus
	Euroopa Parlamendi saadikute debatt TUNNE KELAM, Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon SIIRI OVIIR, Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon KATRIN SAKS, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon Need saadikud osalesid ainulaadses debatis kodanikega, mis käsitles Euroopa majanduslikku ja sotsiaalset tulevikku puudutavaid ettepanekuid.
	Eesti Kodanike Foorumi pidulik lõpetamine

Eesti Kodanike Foorumil osalejad

Avatud Eesti Fondi eestvõttel toimunud **Euroopa Kodanike Foorumile** kogunes 25 inimest Eesti eri paigust ja erinevatelt eluvaladelt, pensionäridest üliõpilasteni vanuses 18 kuni 80 eluaastat. Need juhusliku valiku meetodil kokku kutsutud kodanikud arutlesid terve nädalavahetuse vältel, kuidas parandada inimeste sotsiaalset ja majanduslikku heaolu Euroopas.

Euroopa sotsiaalsete ja majanduslike probleemide lahendamiseks pakuti välja kümneid ideid üle-euroopalistest palgastandarditest ja väikeettevõtete toetamisest kuni kohalike ja taastuvate energiaallikate soosimiseni. Tehti ka üsna eripäraseid ettepanekuid. Näiteks sooviti tõsta kunstliku viljastamise vanuse ülempiiri ja luua kõigis Euroopa Liidu keeltes tuju tõstev uudisteportaal, mis sisaldaks ainult häid uudiseid!

Väärib märkimist, et lähinädalatel kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides toimuvate foorumite tulemused ei jää ainult arutlejate ringi – kodanike ettepanekuid esitletakse maikuus Euroopa kõige kõrgema tasandi otsustajatele. See teeb kodanike foorumist ainulaadse osalusdemokraatia vormi, mille kaudu tavalised inimesed saavad vahetult osaleda demokraatlikus otsustusprotsessis.

Eesti Kodanike Foorumil osalenute muljeid

„Eesti Kodanike Foorumil osalemise kogemus oli väga positiivne. Tunnen, et minu arvamust ja ideid arvestatakse ka kuskil kõrgemal. Tunnustust avaldasid ka eksperdid tänu millele tundsin, et meie töögrupi ideed on asjalikud ja tõsiseltvõetavad.“ **Margit (21), Raplamaa**

„Oli igati positiivne üritus! Kaks päeva on avardanud silmaringi ja viinud kokku toredate inimestega. Aitäh tegijatele!!“ **Hilje (46), Lihula, Läänemaa**

„Euroopa Kodanike Foorumist jäid head muljed. Arutati igasugu majandus- ja sotsiaalteemadel, millele said kõik sõna sekka öelda ja ise teemasid pakkuda.“ **Rivo (21), Kuressaare**

„Üldmuljed on positiivsed.. Meeldis, et toimus hea meeskonnatöö. Osalejad erinevatest kohtadest ja erinevate mõttelaadidega.“ **Jüri (59), Kohtla-Järve**

„Muljed on väga head. Rõõmu teeb, et esimene hirm ja teadmatus on saanud sisemine rahulolu tänu suurepärasele ühisele koostööle tiimiga.“ **Mikk (39), Kose vald, Harjumaa**

„Muljed on head. Kuigi olin alguses ürituse osas suhteliselt skeptiline, sain siin paljuski targemaks. Ja kuigi ma ise võib-olla isiklikult väga palju ideesid ei genereerinud, on tore, et kuulsin teiste „targemate“ mõtteid ja oskan nüüd ise tulevikus edasi mõelda.“ **Hanna (21), Tallinn**

Euroopa. Kodanikud. Foorum. Üks eesmärk. Kaks päeva. Palju mõtteid.

„Võib tunduda uskumatu, et kogudes ümber laua täiesti võhivõõrad inimesed juhuslikult üle maa jõutakse asjalikele tulemustele. Euroopa Kodanike Foorum oli selles osas positiivseks näiteks. See näitab, et alati ei ole vaja tellida kalleid uuringuid ega palgata tunnustatud eksperte, vaid teinekord tuleb rohkem usaldada tavainimesi.“ **Elina Kivinukk, kodanike töögrupi juhendaja**

„Muljetavaldav oli kohale tulnud inimeste soov ja huvi arvamust avaldada. Meie lauas oli mitu inimest, kes olid kodus eeltööd teinud ja oma mõtted paberile pannud. Arutelud olid elavad ja imekspandav on ka see, kuidas osalejatel oli jaksu nädalavahetusel kaks päeva tõsiselt tööd teha.“ **Maris Jõgeva, kodanike töögrupi juhendaja**

„Seekordne üritus tõestas jälle, et tegelikult teavad inimesed ise päris hästi, mida ühiskonna ees seisvate väljakutsete lahendamiseks tarvis on. Tuleb ainult neilt küsida!“

Raul Allikivi, Eesti Kodanike Foorumi ekspert, Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi majanduspoliitika talituse juhtaja

Mis saab edasi?

Eesti Kodanike Foorum oli üks 27st foorumist, mis leidsid aset kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides 2009. aasta märtsis. Riiklike foorumite tulemuseks oli kodanike nägemus Euroopa majanduslikust ja sotsiaalsest tulevikust.

Kõikide riiklike foorumite tulemused koondatakse **üle-euroopaliseks kokkuvõtteks riiklikest ettepanekutest**, mis pannakse kokku pärast viimaste foorumite läbiviimist 28. - 29. märtsil 2009. Asjaomane kokkuvõte kõikide liikmesriikide ettepanekutest pannakse kodanike hääletusele, võetakse avalikule arutlusele ning riiklikel kodanike foorumitel osalenud inimesed panevad kokku 15st ettepanekust koosneva lõpliku ettepanekute nimekirja.

Need 15 lõplikku ettepanekut on lähtealuseks **Euroopa Kodanike Tippkohtumisele**, mis toimub Brüsselis 10. - 11. mail 2009. See üritus toob kokku 150 riiklikel foorumitel osalenud kodanikku, kes arutavad välja valitud ettepanekuid ning analüüsivad esitatud nõudmiste ja ettepanekute rakendatavust ning asjakohasust. EL institutsioonide ja erakondade juhid on andnud lubaduse, et jätkavad seda arutelu kodanikega ka edaspidi.

Ühtlasi on Euroopa Kodanike Tippkohtumine sissejuhatuseks **laiahaardelisele järelürituste protsessile, mis hõlmab ka piirkondlikke debatte**. Kavandatavad piirkondlikud debatted viivad kodanike ettepanekud nii kohaliku kui Euroopa tasandi otsustajateni ning osalejate kaudu levivad need tulemused laiema avalikkuse ja kodanikuühiskonnani. Pärast Euroopa Parlamendi valimisi on see oluline samm kindlustamaks kodanike osalemise olulisust poliitikaprotsessis ning laiendamaks EKF 2009 mõju.

Kontaktandmed

Lisainfo saamiseks Eestis toimunud Euroopa Kodanike Foorumi kohta (sh. meediale suunatud info ning kui olete huvitatud saama ka edaspidi infot EKF kohta) palume ühendust võtta

Kadri Ollino

kadri@oef.org.ee

Euroopa programmi koordinaator

Avatud Eesti Fond

Estonia pst. 5a

10143 Tallinn

Tel. 631 3791

Faks 631 3796

Lisainfo saamiseks Euroopa Kodanike Foorumi kohta palume ühendust võtta projekti koordinaatoriga:

Dr. Stefan Schäfers

European Programme Advisor

King Baudouin Foundation

Rue Brederodestraat 21

B-1000 Brüssel

Belgia

E-post: schaefers.s@kbs-frb.be